

Lietuvos Respublikos Prezidentui Gitanui Nausėdai
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui Sauliui Skverneliui
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui Gintautui Paluckui
Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministrei Ramintai Popovienei
Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininkei Laurai Asadauskaitei-Zadneprovskienei

DEKLARACIJA dėl sporto padėties Lietuvoje

Lietuvos sporto bendruomenė 2024 metais LSFS visuotinio narių susirinkimo metu išreiškė gilų susirūpinimą ir kėlė klausimus dėl Lietuvos sporto ateities bei suformulavo ir patvirtino Deklaraciją-Kreipimąsi į valstybės vadovus.

Praėjus metams, 2025 metų LSFS visuotiniame narių susirinkime konstatuojame, kad situacija nepasikeitė – didžioji sporto bendruomenės dalis išgyvena didelę krizę, esame negirdimi, nežiūrint į daugybines darbo grupes, sprendimai bei teisiniai dokumentai, reglamentuojantys sporto valdymą bei finansavimą, priimami vienašališkai, neatsižvelgiant į nevyriausybinių sporto organizacijų siūlymus.

Sporto finansavimas kelia daug klausimų ir nepasitenkinimų, žlugdo ne tik neolimpinį sportą, bet ir didelę dalį olimpinio sporto federacijų.

Aukšto meistriškumo sporto programų finansavimas nėra tęstinis ir stabilus, dėl ko yra didžiulė nežinomybė sporto šakų plėtojimui.

Daug klausimų kelia ir lėšų paskirstymas tarptautinėms aukšto meistriškumo sporto varžyboms organizuoti.

Sporto infrastruktūra valdoma ir vystoma ir toliau nederinant šių veiksmų su nacionalinėmis sporto šakų federacijomis.

Abejotinas yra ir Sporto rėmimo fondo finansuojamų projektų naudingumas visuomenei, kuomet fizinio aktyvumo projektus vykdo niekada sportinės veiklos nevykdę verslo subjektai arba švietimo įstaigos, kurios savo fizinio aktyvumo veiklų vykdymui finansavimą gauna iš biudžeto.

Iki šiol nėra lūkesčius tenkinančio Sporto registro, galinčio ne tik parodyti tikruosius skaičius, bet ir pagrįstai planuoti būsimus pokyčius.

Biurokratinė našta nevyriausybinėms sporto organizacijoms didėja neproporcingai skiriamam finansavimui, o NSA kompetencijų centro, turinčio padėti federacijoms, veikla nėra nukreipta į praktinę pagalbą. Tuo pačiu federacijų veiklos administravimui skiriamas finansavimas yra griežtai apribotas, neužtikrinantis federacijų veiklos tęstinumo ir kokybės.

Tuo pačiu norime pabrėžti, kad priimtas Sporto įstatymas visiškai neatitinka daugumos nevyriausybinių organizacijų teisėtų lūkesčių, silpnina federacijas bei skėtines organizacijas, kelia daug klausimų dėl atitikimo LR Konstitucijai.

Išskirtinai pabrėžiame poreikį nacionalinių skėtinių nevyriausybinių organizacijų tarpinstituciniam stiprinimui, suteikiant daugiau galimybių ir įrankių organizacinio tvarumo ir bendradarbiavimo tarp sporto federacijų ir valstybinių institucijų bei savivaldos didinimui.

Šiuo kreipimusi norime pakviesti naujuosius Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atsakingus asmenis bendradarbiauti ir eiti atviro dialogo kryptimi.

2024 metais keturiolika didžiausių Lietuvos nevyriausybinų skėtinių sporto organizacijų ir penkios didžiausios Lietuvos politinės partijos pasirašė Susitarimą dėl Sporto strategijos sukūrimo, dėl lyderystės sporte perdavimo nevyriausybinėms organizacijoms, dėl centralizuotos sportininkų rengimo olimpinėms žaidynėms sistemos bei struktūros sukūrimo, dėl sporto federacijų kompetencijų bei kontrolės stiprinimo mažinant biurokratinę naštą, dėl sporto sistemos registro sukūrimo, dėl ilgalaikių sporto programų įdiegimo ir kitų klausimų, tuo patvirtindami, kad sporto reforma nepasitvirtino.

Praraja tarp sporto politiką formuojančių ir šią politiką įgyvendinančių institucijų nesumažėjo. Nacionalinė sporto agentūra ne visada sugeba teisingai įvykdyti suformuotą politiką ir nacionalinėms sporto šakų federacijoms sunku suprasti, kas politiką formuoja ir kas ją vykdo. NSA vadovų kompetencijos, geranoriškumo ir atvirumo stoka sprendžiant sportui aktualias problemas kelia didelį nepasitenkinimą federacijų tarpe. Norime pažymėti, kad tarp Nacionalinės sporto agentūros ir skėtinių organizacijų dialogo nėra.

Remiantis aukščiau išdėstytu tekstu atkreipiame dėmesį į nevyriausybinių sporto organizacijų pagalbos šauksmą, tuo pačiu reiškiamo nepasitikėjimą Nacionalinės sporto agentūros vadovu bei pačia institucija, prašydami sporto politiką formuojančių institucijų atsakingų asmenų bei politikų priimti atitinkamus sprendimus, leisiančius sugrąžinti pasitikėjimą sporto politiką formuojančiomis ir įgyvendinančiomis institucijomis.

Taip pat prašome kuo skubiau taisyti Sporto įstatymą bei su juo susijusius poįstatyminius aktus, kad jis atliktų LR Konstituciją, atitiktų nevyriausybinių organizacijų teisėtus lūkesčius, stiprintų sporto federacijas bei nacionalines nevyriausybinės skėtines organizacijas, suteikiant daugiau galimybių ir įrankių organizacijų tarpinstituciniam stiprinimui, perduodant pagrindinę lyderystę sporte nevyriausybinėms skėtinėms organizacijoms.

Deklaracija priimta 2025 m. balandžio 30 d. Lietuvos sporto federacijų sąjungos, vienijančios 72 nacionalines sporto federacijas, 2025 metų visuotinio narių ataskaitinio susirinkimo metu.